2025ལོའི་ཟླ་10ཚེས་9
གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ།ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་དར་
རྒྱས་དང་ལྗང་མདོག་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་སྟོབས་ཤུགས་
ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབུལ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཀུན་སྤྱོད་གློག་ཤུགས་སྨན་བཅོས་ཀྲུང་གོ་ཁུལ་གྱི་
སྤྱི་ཁྱབ་གཞོན་པ་ཞུས་ཅུན་གྱིས་ཀུན་སྤྱོད་གློག་ཤུགས་
སྨན་བཅོས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ཀྱི་རིམ་ཁག་སྨན་བཅོས་སྒྲིག་གཞི་དང་མཉམ་ལས་
དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གཞི་
རིམ་སྨན་བཅོས་ཞབས་ཞུའི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་
རམ་འདེགས་བྱ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད།
བོད་ལྗོངས་ཀྱིས་ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་ལེགས་སུ་
གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་ཁྲོམ་རའི་འཇུག་འཐུས་
དང་མ་འཇོག་ཞིབ་མཆན་སོགས་ཐད་སྒྱུར་བཅོས་གཏིང་
ཟབ་ཏུ་བཏང་ནས་སྲིད་དོན་ཞབས་ཞུ་སྔར་བས་ལེགས་
སུ་དང་སྲིད་འཛིན་ཕན་ནུས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད།
པེ་ཅིན་བོད་སྐྱོར་བཀོད་འདོམས་པུའི་ཏང་ཨུད་ཀྱི་
ཧྲུའུ་ཅི་ཀྲང་མིང་ཀྲེ་ཡིས་ལྷ་སར་ཁ་གཏད་རོགས་སྐྱོར་
བྱེད་མཁན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་པེ་ཅིན་
གིས་ཚན་རྩལ་དང་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་
འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ཏེ་ཚོང་འགུགས་མ་འདྲེན་
ཧུར་ཐག་བྱས་པ་དང་། ཝང་ཕུའུ་ཅིང་བརྒྱ་ཟོག་དང་
ཐུང་རེན་ཐང་སྨན་རྫས་ཁང་སོགས་ཁེ་ལས་ཀྱི་ཚོང་ཁང་
དང་མཐུན་སྦྱོར་བྱས་ནས་ལྷ་སར་བཅའ་སྡོད་བྱས་ཏེ་ལྷ་

སར་ཚོང་ཁང་དང་པོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
རོགས་བྱས་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཨན་ཧུའེ་ཞིང་ཆེན་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་
གྱི་ཏང་ཙུའི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཀྲུའུ་རེན་ཀྲེང་ཏུང་ཐའོ་ཡིས་
ཨན་ཧུའེ་ཞིང་ཆེན་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་
བོད་ལྗོངས་དང་མཉམ་དུ་དཔལ་འབྱོར་ཚོང་དོན་གསོ་
སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་དང་། སྲིད་གཞུང་དང་ཁེ་ལས་ཀྱི་
བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ། ཨན་ཧུའེ་ཁེ་ལས་ཀྱི་བོད་
ལྗོངས་སུ་སྐྱོད་པ་སོགས་མཉམ་འབྲེལ་དཔལ་འབྱོར་
ཚོང་དོན་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་ཞིང་ཆེན་སྒྲོལ་བའི་
མཉམ་ལས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་བཤད།
བོད་ལྗོངས་སུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རིག་གནས་
ཡུལ་སྐོར་ཐོན་ཁུངས་ཡོད། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རིག་
གནས་དང་། ཚོང་དོན། ལུས་རྩལ། ཡུལ་སྐོར་
བཅས་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱིས་ལུས་རྩལ་ཁེ་ལས་
ལ་གོ་སྐབས་གསར་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཏི་ཁ་ནུང་སྤུས་ཚད་
མཐོ་བའི་ལྗང་མདོག་ལུས་རྩལ་གྱི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་
དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་དང་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་
དུ་འགྱུར་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཏི་ཁ་
ནུང་ཀྲུང་གོའི་སྤྱི་ཁྱབ་གཞོན་པ་དབྱང་མུའུ་ལིན་གྱིས་
བཤད་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཁེ་ལས་ཀྱིས་ལས་སྒོའི་
བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་དང་དྲ་ཐོག་ལས་སྒོའི་

ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་ལྷ་སར་དངོས་
ཚན་ལས་སྒོ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་གསར་པ་
འཚོལ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལུས་རྩལ་ཐོན་རྫས་མཁོ་སྤྲོད་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་ས་བབ་ཀྱི་ལེགས་ཆ་
དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་རི་འཛེག་དང་རྐང་འཁོར་
བཞོན་པ་སོགས་ལུས་རྩལ་སྒྲིག་ཆས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་ལམ་
ཐིག་གཙོ་གནད་ཐོག་གཏོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
ཀྲུང་གོ་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱི་ཚོགས་གཙོ་
རེན་ཧུང་པིན་གྱིས་བོད་ལྗོངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་དང་སྒོ་
དབྱེའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་གི་མིག་དབང་
འཕྲོག་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། སླད་ཕྱིན་ཀྲུང་གོ་ཚོང་དོན་
སྐུལ་སྤེལ་ཨུ་ལྷན་གྱིས་ཚོང་དོན་སྐུལ་སྤེལ་ཁོངས་གཏོགས་
ཀྱི་ལེགས་ཆའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་བབ་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས་དང་། ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་བཅས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་
ནས་བོད་ལྗོངས་ཀྱིས་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ལས་གཏོད་རྒྱུར་རྒྱབ་
སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་ཁག་དང་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་གངས་
ལྗོངས་ས་མཐོའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་མཉམ་དུ་
གཏོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（ཤིན་ཧྭ་གསར་འགྱུར་ཁང་ལྷ་ས་ནས་ཟླ་9
ཚེས་29ཉིན་འབྱོར་བའི་གློག་འཕྲིན་གཞིར་བཟུང）
（པ་ཚེས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ས་མཐོའི་མིང་བྱང་ལེགས་སུ་བཏང་ནས་མ་འཇོག་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་བསྐྲུན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
ད་ཐེངས་ཀྱི་ཉེན་རྟོག་པ་དང་མི་དམངས་མཉམ་
སྤྲོའི་བྱེད་སྒོ་ནི་ཉེན་རྟོག་པ་དང་ས་གནས་མཉམ་འདྲེས་
ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་གཞི་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་
གསར་གཏོད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་གསོན་ཉམས་
དོད་པའི་ལག་ལེན་ཞིག་རེད། བྱེད་སྒོས“རིག་གནས་ལ་
བརྟེན་ནས་གར་སྟེགས་སྐྲུན་པ་དང་། དུས་བདེའི་ངང་
ཟློས་གར་འཁྲབ་པ། བརྩེ་སེམས་མཉམ་འདྲེས”བཅས་
འདུ་ཤེས་སུ་བྱས་ཏེ་གྲོང་མིར་རིག་གནས་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་
གཟབ་རྒྱས་བཤམས་པར་མ་ཟད། ད་དུང་བདེ་འཇགས་
ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་གདལ་བཏང་བས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་མི་
དམངས་དབར་གྱི་བར་ཐག་ཉེ་རུ་ཕྱིན་ཏེ་སྡེ་ཁུལ་བཅོས་
སྐྱོང་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་ཕྱིན་ཡོད།
ཉེ་ཆར་རིག་རྩལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དང་བླངས་
ཞབས་ཞུ་དང་ཏང་གི་གཙོ་དོན་ཉིན་མོའི་བྱེད་སྒོ་ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་དམར་གྲོང་རྡལ་ལམ་
པ་གྲོང་ཚོར་སྤེལ་བ་རེད། བྱེད་སྒོ་དེ་བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་རྩོམ་རིག་སྒྱུ་རྩལ་ལས་རིགས་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་
ཚོགས་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ་སོགས་ཚན་
པས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་གཙོ་གཉེར་བྱས་པ་དང་། རིག་
རྩལ་ལས་རིགས་ཀྱི་འཐུས་མི་དང་ས་གནས་དེ་གའི་མང་
ཚོགས་200ཙམ་ཞུགས་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་སྒོའི་ནང་སྣ་
མང་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་བར་བྱས་ཏེ་ཁྱད་ལྡན་ལྷུ་ཚིགས་ཆེན་པོ་

དྲུག་བཀོད་སྒྲིག་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་
ནང་ནས“རིག་རྩལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་རྩར་འཁྲབ་སྟོན་
བྱེད་པ”ཞེས་པའི་དམངས་ཕན་འཁྲབ་སྟོན་ནང་སྒྲ་
སྙན་དཀྲོལ་གཏོང་དང་ལྷ་མོ་སོགས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་གཅིག་སྡུད་བྱས་ནས་གྲོང་མིར་གཟིགས་མོའི་
སྟོན་མོ་གཟབ་རྒྱས་ཤིག་བཤམས་ཡོད། སྨོན་ཚིག་
འབྲི་བ་ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་ཡིག་གཟུགས་མཁས་ཅན་
མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡུལ་དངོས་སུ་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་
པའི་སྨོན་ཚིག་བྲིས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་སྨོན་འདུན་ཞུས་
པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོས་གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་
རིག་གནས་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སུ་བཏང་བ་མ་
ཟད། རིག་རྩལ་འབྲེལ་ཐག་ཏུ་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་
བདེ་སྐྱིད་ཚོར་སེམས་དང་གཏོགས་སེམས་སྔར་བས་ཆེ་
རུ་བཏང་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་ཐུན་མོང་ལ་དབང་
བའི་བསམ་པའི་ཁྱིམ་གཞིས་བསྐྲུན་ཆེད་སྟོབས་ཤུགས་
བརྟན་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཡོད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་འདམ་ར་སྡེ་ཁུལ་ཏང་རྩ་
འཛུགས་ཀྱིས“གྲོང་མི་ནི་ཕ་ཡུལ་གཅིག་པའི་མི་ལྟར་
བརྩི་བ་དང། སྡེ་ཁུལ་ནི་ཕ་ཡུལ་ལྟར་བརྩི་བ”ཞེས་པ་
གཙོ་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་དུས་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་རེད། གྲོང་མི་ཕན་ཚུན་སྤེལ་རེས་ཀྱི་
སྦྲེལ་ཟམ་ཞིག་བསྐྲུན་ཏེ། ཁོངས་གཏོགས་ཁུལ་གྱི་

གྲོང་མི་རྣམས་དགའ་དགའ་སྤྲོ་སྤྲོའི་དགོད་སྒྲའི་ཁྲོད་
བར་ཐག་ཉེ་རུ་ཕྱིན་ནས་ཐུན་མོང་ཐོག་སྡེ་ཁུལ་ཁྱིམ་
ཚང་ཆེན་མོའི་དྲོ་སྐྱིད་ཚོར་བར་བྱས་ཡོད། བྱེད་སྒོ་
སྤེལ་ཡུལ་དུ་དགའ་སྤྲོའི་རྣམ་པས་ཁེངས་ཤིང་། འགོ་
ཚུགས་ཞབས་བྲོ《བཀྲ་ཤིས་ཤོག》ཅེས་པ་སྔོན་ལ་འཁྲབ་
སྟོན་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལ་གླུ་ཕན་ཚུན་བླངས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་སྣང་འཕེལ་བའི་ལྷུ་ཚིགས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་
མཐུད་ངང་སྤེལ་བ་རེད། ཞིང་ཆེན་མི་འདྲ་བ་ནས་ཡོང་
བའི་མི་ཚང་མ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་ཕ་ཡུལ་གྱི་ཟླ་
མཆོད་དུས་ཆེན་གྱི་གོམས་སྲོལ་མཉམ་སྤྱོད་དང་ལས་
ཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་སྤེལ་རེས་བྱས་པས། དེ་སྔའི་
ཆ་རྒྱུས་མེད་པའི་ངོ་གདོང་དེ་མཉམ་འགུལ་ཁྲོད་རིམ་
བཞིན་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དངོས་སུ་འཁྲུག་ཆ་
དོད་པོར་གྱུར་ཡོད།
སྤྲོ་སྣང་ལྡན་པའི་མཉམ་འགུལ་ཕུད། བྱེད་སྒོར་
ད་དུང“ཕན་ཚུན་དཔྱད་མོལ་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་
ཁྱིམ་གཞིས་མཉམ་དུ་སྐྲུན”ཞེས་པའི་ལྷུ་ཚིགས་བཀོད་
སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། “སེམས་གཏམ”བཀོད་ནས་བཞག་
པ་དང“སྐད་དུང་བརྒྱུད་སྤྲོད”ཀྱི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱུད་
ཕྱོགས་མིས་གང་བསམ་ལྷུག་གླེང་བྱས་ཏེ། སྡེ་ཁུལ་གྱི་
ཞབས་ཞུ་དང་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་སོགས་ཐད་ཀྱི་བསམ་
འཆར་དང་གྲོས་འགོ་བཏོན་ཡོད།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གིས་སྣ་མང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ་དུས་ཆེན་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུས་པ་དང་ཞི་མཐུན་གྱི་ཁྱིམ་གཞིས་མཉམ་དུ་བསྐྲུན་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ས་བབ་མཐོ་ཚད་
སྨི་3600ཟིན་པ་དང་། སྨུག་ཕྱིའི་འོད་ཟེར་ཆེ་
བ། རླངས་པར་འགྱུར་ཚད་ཆེ་བ། ས་རྒྱུ་ཞན་
པ་བཅས་ཡོད་པས། ཤིང་སྡོང་རྐང་གཅིག་
འཛུགས་པར་ས་རྒྱུ་ལེགས་གཏོང་དང་། གནད་
སྨིན་ཆུ་འདྲེན། རླུང་འགོག་གྲང་འགོག་བཅས་
ཀྱི་འགག་སྒོ་གསུམ་བརྒྱུད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
ཚོགས་པས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ས་བབ་མཐོ་བའི་
འབྱུང་ཁམས་སླར་གསོའི་ཉམས་མྱོང་ས་མཐོར་
ཁྱབ་གདལ་བཏང་ནས་སྔོན་ལ་ས་རྒྱུ་ལེགས་བཅོས་
དང་། འབྲི་གཡག་གི་ལྕི་བ་དང་འདམ་སོལ་
བསྲེས་ནས་ཆུ་སྲུང་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་བ། དེ་
རྗེས་རིག་ནུས་ཆུ་འདྲེན་སྒྲིག་ཆས་བཙུགས་ནས་ས་
རྒྱུའི་བརླན་ཚད་ལ་དུས་ཐོག་ཏུ་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་
བྱེད་པ། མཇུག་ཏུ་ལྗོན་ཤིང་ལ་གྲང་འགོག་
ཁེབས་གཡོགས་ནས་གསོན་ཚད་བརྒྱ་ཆ་90ལས་
བརྒལ་ཡོད།
ད་ཆ་བར་ཁྱམས་སུ་སྨི་ངོས་གྲུ་ཁྲི་7.4ཡོད་
པའི་སྤང་ལྗོངས་དེ་ལྗང་མདོག་གི་ས་གདན་ཆེན་
པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་གྲམ་ཐང་དུ་ཁྱབ་ནས་ས་
མཐོའི་འབྱུང་ཁམས་སླར་གསོའི་བསླབ་གཞི་
རིམ་པའི་དཔེ་མཚོན་དུ་གྱུར་ཡོད།
འབྱུང་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་གནས་ཀྱི་
བླ་སྲོག་གཏོད་པ། རྣམ་གྲངས་དེའི་ཇུས་འགོད་
ཅིང་ལི་ཏིང་དབྱང་དང་ཚོགས་པས་ཤུགས་རྐྱེན་
ཆུང་ཤོས་དང་རིག་གནས་བསམ་གཞིགས་གཉིས་
དཔེ་རིས་ནང་བཀོད་དེ། གདོད་མའི་གྲམ་ཐང་
གི་སྔར་ཡོད་སྡོང་རིང་ལྗོན་ཤིང་སོར་འཇོག་དང་
ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཡུལ་བཀོད་
སྒྲིག་བྱས་པ་དང་། སྒྲོམ་སྐྱོར་ཐོག་ཁྲུང་ཁྲུང་སྐེ་
ནག་དང་གསའ་སོགས་བོད་དུ་དམིགས་བསལ་དུ་
ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རི་མོ་བརྐོས་པ། སྟེགས་
བུའི་ཐོག་བོད་བཟོའི་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་རི་
མོས་བརྒྱན་ཡོད། ཆུ་སྒོ་སྒྱུར་བཀོད་བྱེད་སྐབས་
ཆེད་མངགས་ཉ་ལམ་སྔོན་དུ་བཞག་ནས་ཉ་མོ་གང་
འདོད་དུ་རྒྱུ་བའི་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད། གྲངས་
གཞི་ཅན་གྱི་དོ་དམ་ལས་སྟེགས་ཀྱིས་དུས་ཐོག་ཏུ་
ཆུའི་སྤུས་ཚད་དང་། ཆུ་ཁ། གནམ་གཤིས་
གྲངས་གཞི་བཅས་དོ་དམ་མི་སྣས་ལག་ཐོགས་ཁ་
པར་བཀོད་སྤྱོད་བྱས་ཚེ་རྒྱང་རིང་ནས་བཀོད་
གཏོང་ཐུབ་ནས་རིག་གནས་དང་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
བཟོ་བོའི་བསམ་གཞི་འདི་དག་ལྷ་སའི་ཆུ་
རྒྱུད་འཆར་འགོད་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཟབ་བླངས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལྟེ་
བའི་གྲོང་ཁུལ་གྱི་ཆུ་རྒྱུད་བཅོས་སྒྲིག་རིམ་སྤོར་
འཆར་འགོད་གཞིར་བཟུང་། གྲོང་ཁྱེར་དེས་ལྟེ་
བ་གཅིག་དང་། ཆུ་བོ་གཉིས། ཆུ་ཕྲན་
གསུམ། ཆུ་རྒྱུད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་རྒྱུད་གྲུབ་
ཆ་སྐྲུན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། གླིང་ཕྲན་གཉིས་ཀྱི་
ཆུ་བོ་ནི་ཆུ་བོ་སྦྲེལ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལྡུམ་
རར་མཛེས་རྒྱན་སྤྲོས་པའི་འགག་རྩའི་ལྷུ་ཚིགས་
ཤིག་རེད། རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་རིང་
ཆུ་སྒོ་2ཀྱི་ཉེན་སེལ་བརྟན་གཏོང་ལས་གྲྭས་ཆུ་

ལོག་རྒྱུག་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་བྱས་
པར་མ་ཟད། ཉ་ལམ་ཇུས་འགོད་བྱས་པ་
བརྒྱུད་ཆུ་ལམ་གྱི་འབྱུང་ཁམས་ཀྱང་སྲུང་སྐྱོང་
བྱས་ཡོད། གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན་
ལས་གྲྭས་དོ་དམ་པས་དུས་ཐོག་ཏུ་ཆུའི་སྤུས་ཚད་
དང་ཆུ་ཁ་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་བྱས་ནས་རིག་ལྡན་
ཆུ་དོ་དམ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་རེད། ཆུ་བོ་དལ་བགྲོད་
མ་ལག་གིས་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོམ་གཞུང་དང་ཚོང་ལས་ཀྱི་
མཚམས་ཚིགས་སྦྲེལ་མཐུད་བྱས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་
དང་ཆུ་བོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དང་སྔོ་ལྗང་
མཉམ་འདྲེས་དེ་དཔེ་རིས་ནས་དོན་དངོས་སུ་
འགྱུར་བར་བྱས་ཡོད།
བགྲེས་སོང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དེ་སྔ་རྟག་ཏུ་ཆུ་
ཡིས་ཕོ་བྲང་བསྐོར་ནས་ཡོད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་
ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཆུ་བོ་གང་དུ་རྒྱུག་མིན་
མཐོང་མྱོང་མེད། ད་ལྟ་ཁྱམས་ལམ་བཟོས་
པས་ཆུ་དང་རིག་གནས་ཀྱང་ཉེ་འགྲམ་ནས་
མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་དང་། ཁོང་གིས་གླིང་
གཉིས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུད་གཙང་པོར་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བ་
ནི་ལྷ་ས་འདི་ཉིད་ཆུ་བོ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་གནས་
པ་ནས་ཆུ་བོ་དང་གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་འདྲེས་བར་གྱི་
བསྡུས་རིས་ཀྱིས་ཆུ་བོར་བཅངས་པའི་བར་
མཐོངས་ཀྱི་སྟོང་ཆ་བསྐངས་པར་མ་ཟད། ཆུ་
བོའི་མ་ལག་དེ་འབྱུང་ཁམས་དང་། རིག་
གནས། དམངས་འཚོ་བཅས་སྦྲེལ་བའི་གསེར་
གྱི་སྦྲེལ་ཐག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་ཅེས་བཤད།
རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ཚང་མ་བདེ་
བླག་ངང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བའི་རྒྱབ་ཏུ་འཛུགས་
སྐྲུན་པས་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་བྱས་པ་ཤ་
སྟག་རེད། ཅང་ཧྲི་ཕིང་གི་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་
ནང་གི་ཉི་མས་ཚིག་པའི་མཉམ་པར་དེ་འཛུགས་
སྐྲུན་པའི་བྱས་རྗེས་གཟེངས་རྟགས་སུ་གྱུར་
ཡོད། ལོ་རབས་དགུ་བཅུའི་ནང་སྐྱེས་པའི་
ཇུས་འགོད་པ་ཏིང་དབྱང་གིས་ལོ་ལྟར་ལས་ཡུལ་
དུ་ཉིན་300ཡི་རིང་ཆུ་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་ཡོད། གྲོང་མིའི་དགོས་མཁོ་གསལ་པོར་
ཤེས་ཆེད། ཁོང་དང་ཁོང་གི་ལས་རོགས་ཀྱིས་
གྲམ་ཐང་དུ་བསྡད་ནས་རྐུབ་སྟེགས་ཀྱི་ཁ་གྲངས་
བརྩི་བ་དང་གོམ་གྲངས་ཐོ་འགོད་བྱས་མཐར་
གྲམ་ཐང་དྲུག་དང་ངོགས་བཞིའི་འབྱུང་ཁམས་
རྣམ་པ་ཇུས་གཞིའི་ནང་བཀོད་ནས་རྒན་རྒོན་ལ་
ཉི་མ་སྲོ་སའི་ཐང་ཆེན་དང་ཕྲུ་གུ་རྒྱུག་ཤར་གློད་
པའི་སྤང་ལྗོངས་དེ་དག་ད་ཆ་རེ་རེ་བཞིན་མངོན་
འགྱུར་བྱུང་ཡོད།
ས་སྲོད་ཀྱི་མཚམས་སུ་གླིང་ཕྲན་གཉིས་ཀྱི་
ཆུ་རྒྱུད་རིམ་བཞིན་འཁྲུག་པོར་གྱུར། བགྲེས་
སོང་བཀྲ་ཤིས་དང་རོགས་པ་ཚོས་སྙན་ངག་བར་
ཁྱམས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་གདན་བཏིང་ནས་སྒྲ་སྙན་
དཀྲོལ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་
རྗེས་དེད་ནས་ལྗང་མདོག་གི་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱུག་
བཞིན་ཡོད།
（བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་
ཁང་ནས་འབྱོར་བའི་གློག་འཕྲིན་གཞིར་
བཟུང） （སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གསོ་རླུང་གིས་ཕྱུག་པའི་ལྗང་མདོག་གི་བར་ཁྱམས།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཞིབ་བསྡུར་བྱ་ཐབས་སྤྱོད་མཁས་པོ་བྱས་ཐོག་ཚིག་སྐམ་པོའི་སྤྱི་མཚན་འདི་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་གཟུགས་ཅན་དང་ཞིབ་ཕྲ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཡོད།
ཐོག་མར་ཁྲིད་སྟེགས་ཐོག་གི་ངོ་ཚ་ནས་ད་ཆ་སློབ་མའི་སྣེ་ཁྲིད་དེ་ཚན་རིག་ཤེས་བྱ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པའི་བར་ཁོང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཚན་རིག་ཤེས་བྱའི་སྣེ་ཁྲིད་མཁན་ཞིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སློབ་ཁྲིད་ཐོག་ཁོང་གིས་སློབ་མས་རྩི་ཤིང་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཟིན་ཐོར་འགོད་རྒྱུར་མཛུབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། སློབ་ཁྲིད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྒོའི་ནང་ཁོང་གིས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་མྱོང་ཚོར་སྦ་གསང་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་གུང་ཁྲན་ཏང་ཡོན་ཞིག་ཡིན་པའི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཚན་རིག་སློབ་གསོའི་འཐབ་ས་དང་པོར་གཞི་ཚུགས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བརྩོན་དང་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྱིས་གསར་གཏོད་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐོག་ནས་ཁུ་སིམ་མེར་བརྟན་སྲུང་དང་སྒེར་སེམས་མེད་པར་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་བའི་དམ་བཅའ་ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་ཡོད།
བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས་ཆུང་དུས་སུ་ནང་མིས་མི་གཞན་འཚར་ལོངས་ཡོང་བར་རོགས་རམ་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་ནི་དོན་སྙིང་ཆེ་ཤོས་ལྡན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སློབ་གྲྭར་འགྲོ་དུས་འཕྲད་པའི་རྒན་ལགས་ཀྱིས་ང་ལ་ཤེས་བྱ་བསླབ་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་ངང་རྒྱུད་རིང་པོས་ང་ལ་སྐུལ་མ་བཏང་ནས་སློབ་གསོ་ནི་མ་རིག་མུན་སེལ་གྱི་སྒྲོལ་མེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་སུ་བཅུག་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངའི་སེམས་ནང་མ་འོངས་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་

མི་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱ་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་བཅངས་པ་ཡིན།
ཁོང་གི་སློབ་ཁྲིད་ཐོག་ཚན་རིག་ནི་རང་ཉིད་དང་བར་ཐག་རིང་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་ཞིག་མིན་པར་ཕྲུ་གུ་ཚོས་ཚེ་སྲོག་གི་ངོ་མཚར་ཟིན་ཐོར་འགོད་ཅིང་། རང་ཉིད་སྐུ་ངོ་མས་བཟོས་པའི་རླུང་ཕྱོགས་སྟོན་རྟགས་ཀྱང་རླུང་བུའི་ཁྲོད་འགུལ་བཞིན་མཆིས། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་ཁོང་གིས་སློབ་མའི་ཚན་རིག་གི་ཕུགས་འདུན་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན། ཁོང་གིས་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་མར་དྲོ་སྐྱིད་སྦྱིན་པ་དང་།སེམས་ནུས་ཡོད་རྒུས་སློབ་མའི་འཚར་ལོངས་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་པ། ངང་རྒྱུད་རིང་པོས་སློབ་མའི་སློབ་སྦྱོང་དང་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་ལ་ཉན་པ་དང་འབྲེལ་བློ་སྒོ་འབྱེད་པ་བཅས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཁོང་གིས་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་དང་། ཁས་ལེན། བརྩེ་སེམས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་མའི་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་སློབ་མའི་དགེ་རྒན་དང་གྲོགས་པོ་བཟང་པོར་གྱུར་ཡོད།
སློབ་གྲྭའི་ཚན་རིག་རིག་ཚན་གྱི་རྐང་འཛིན་དགེ་རྒན་ཞིག་ཡིན་པའི་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གུས་བཀུར་དང་བརྩོན་ཞིབ་ཀྱི་བསམ་པ་བཅངས་ཡོད། 2023ལོར་ཁོང་ལ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐབས་གསུམ་པའི་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་དགེ་རྒན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་རྩལ་ནུས་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོའི་ཁྲོད་བྱ་དགའ་ཨང་གསུམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། 2024 ལོར་མལ་གྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སློབ་གྲྭ་འབྲིང་ཆུང་དགེ་རྒན་གྱི་སློབ་ཁྲིད་

དང་རྩལ་ནུས་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་མོའི་ཁྲོད་བྱ་དགའ་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་ཅིང་། འཇོན་ཐང་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་དང་གསར་གཏོད་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་བསམ་ཕྱོགས་མངོན་པར་བྱས་ཡོད།
ལས་རོགས་ཀྱིས་རྒན་བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་བློའི་གནས་ལུགས་དེ་ང་ཚོས་གོ་ཐུབ་པ་དང་སྤྱོད་ཐུབ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བསམ་བློ་ཆབ་སྲིད་ལས་དོན་གྱི་བླང་བྱ་གསར་པའི་ཁྲོད་ཁོང་གིས་རྟག་ཏུ་རང་འགུལ་ངང་བྱ་ཐབས་གསར་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་མྱོང་རྙིང་པ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་སྡོད་ཀྱི་མེད། དགེ་རྒན་ཁོང་འདྲ་བ་དང་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནི་ཚང་མའི་གཟི་བརྗིད་ཡིན་ཞེས་བཤད།
བློ་བཟང་ཚེ་འཕེལ་གྱིས་ད་རེས་ཕུལ་བྱུང་དགེ་རྒན་ལ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་ནི་ང་ལ་ཐོག་མར་བསམ་བློ་འཁོར་བ་ནི་ངས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་དེ་མིན་པར་གཟི་བརྗིད་མཚན་སྙན་དེ་ཉེ་འགྲམ་གྱི་མི་གཞན་ལ་དབང་བ་དེ་ཡིན། ཁས་ལེན་དེ་ནི“ལག་རྒྱུག”དང་འདྲ་བས་ང་ལ་བློ་
རྩེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཏན་ཏིག་སྒྲུབ་དགོས་པའི་དྲན་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།
འབྱུང་འགྱུར་ཉི་མ་ལྕང་ར་ཤང་ལྟེ་བའི་སློབ་ཆུང་ཇེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན་པ་དང་མལ་གྲོ་
གུང་དཀར་རྫོང་གི་སློབ་གསོར་གྲུབ་འབྲས་དེ་བས་ཡག་པོ་ཐོབ་ངེས་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་
པོ་ཡོད། ངས་འདི་གར་མུ་མཐུད་འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་བྱས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་སྒུག་ཆུད་
ཟོས་སུ་མི་གཏོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད། （ཉི་མ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རེས་གཟའ་ཕུར་བུ། 3